

Kapitola 6 **ÚPRAVY V POČÍTAČI**

Základní úpravy

Stisk spouště a uložení snímku do paměti digitálního fotoaparátu je teprve začátek jeho zpracování. Obrázek je možné na počítači upravit a pozměnit tak snadno, že dodatečné zpracování obrázku se stává důležitou složkou uměleckého procesu. Bez ohledu na kvalitu původního obrázku – v programech typu Adobe Photoshop je lze vždy poněkud vylepšit. Některé obrázky můžeme dokonce touto „digitální temnou komorou“ úplně změnit. Platí ale, že čím kvalitnější snímek začínáte upravovat, tím lepších výsledků můžete dosáhnout.

Fotografie s bleskem lze do značné míry upravovat stejnými technikami, jako jakýkoliv jiný digitální snímek. Osvětlení bleskem však může být zdrojem problémů a příčinou rozčarování. Pokud však víte, že existuje software pro opravy a úpravy, možná vás to povzbudí abyste se pustili do odvážnějších technik.

Před úpravou

Po úpravě

Prvním krokem při zpracování digitálního snímku je úprava expozice. Zesvětlení a ztmavení obrazu, změna kontrastu, jiné vyvážení barev jsou aspekty pro fotografii s bleskem velmi důležité, protože je v tomto případě pravděpodobnější výskyt chyb v nastavení a měření, než u fotografie pouze s okolním světlem.

Fotografování ve formátu RAW, na rozdíl od JPEG nebo TIFF, umožní provádět tyto a další úpravy na datech až dodatečně v počítači a nikoli již v okamžiku fotografování. Neupravená data ze senzoru se ukládají spolu se seznamem nastavení fotoaparátu. Před dalším použitím se musí převést do cílového formátu a případně upravit konverzním nástrojem.

Konvertory, například Adobe Camera Raw (ACR), Adobe Lightroom, Apple Aperture (nebo Zoner PhotoStudio, pozn. redakce), mohou měnit celkovou expozici, sytost a teplotu barev a řadu dalších nastavení. Užitečná je např. možnost měnit kontrast. Provádí se „natažením nebo zkracováním“ histogramu tak, aby se optimalizoval rozsah tónů od jasně bílé po úplně černou. K tomu slouží např. v ACR ovládací prvek Jas (Brightness) a Černé (Blacks) na základním ovládacím panelu ACR.

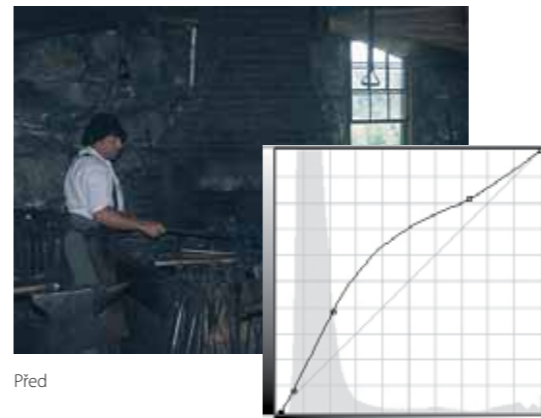

ÚPRAVA RAW

Jak je pro snímek s bleskem typické, je tento snímek ježky poněkud vybledlý, expozice trochu neseďí. Nastavení jasu a kontrastu během konverze RAW „znovu snímek exponuje“ prakticky bez ztráty kvality či detailu.

Je možné použít i oblíbené rozhraní Křivky (Curves) pro úpravu rozložení tónů, jasů a kontrastu.

Křivky jsou ve Photoshopu jedním z nejlepších nástrojů na změnu tonality. Stíny můžete zesvětlit vyzdvížením bodů grafu v části stínů (vlevo dole), nebo zmenšit jas příliš jasných míst snížením grafu vpravo nahoře. (Pozn. redakce: blíže např. Adobe Photoshop CS3 – úpravy digitálních fotografií, Scott Kelby, Zoner Press, 2008.)

Před

Ovládání křivky. Úpravy křivky je nejlépe provádět na oddělené vrstvě, abyste se mohli vrátit a výsledek doladit.

Po

VEN Z TEMNOTY

Světlo z blesku nestačilo pro osvětlení tohoto kováře z Nové Anglie a v oblasti stínů se ztrácí detail. Posunutí křivky v levé části o dva „čtverečky“ výše zviditelňuje detaily ukryté ve stínech a lépe prokresluje scénu. V pravé části, ve světlech, je křivka trochu snižena, aby se okno nejvíce přexponované.

Před úpravou v Raw je křivka natlačena v levé části grafu.

Po konverzi v Raw je křivka rovnoměrněji rozprostřena po celé škále.

Výsledný konvertovaný obrázek

SLEDOVÁNÍ HISTOGRAMU

Při úpravách v programu Adobe Camera Raw je třeba sledovat obrázek i jeho histogram. Zde detailnímu záběru chybí kontrast a je i celkově tmavý. Histogram ukazuje plnou absenci světlých tónů. Opravu provedete jezdcí pro změnu kontrastu (Contrast), jasu (Brightness) a vyplnit světla (Fill Light).

Stíny a světla

Blesk produkuje velmi ostré, vysoce kontrastní osvětlení a senzor fotoaparátu často neumí zaznamenat tak velké rozpětí tónů. Na výsledném snímku se detail může ztrácet ve stínech (zalité stíny), nebo světlech (přepálená světla), případně obojím. Tmavé oblasti úplně zčernají a ze světlých se stane jednolitá bílá.

V ideálním světě stačí zkontrolovat histogram všech snímků. Zmenšení počtu zcela tmavých oblastí a úplně

Před

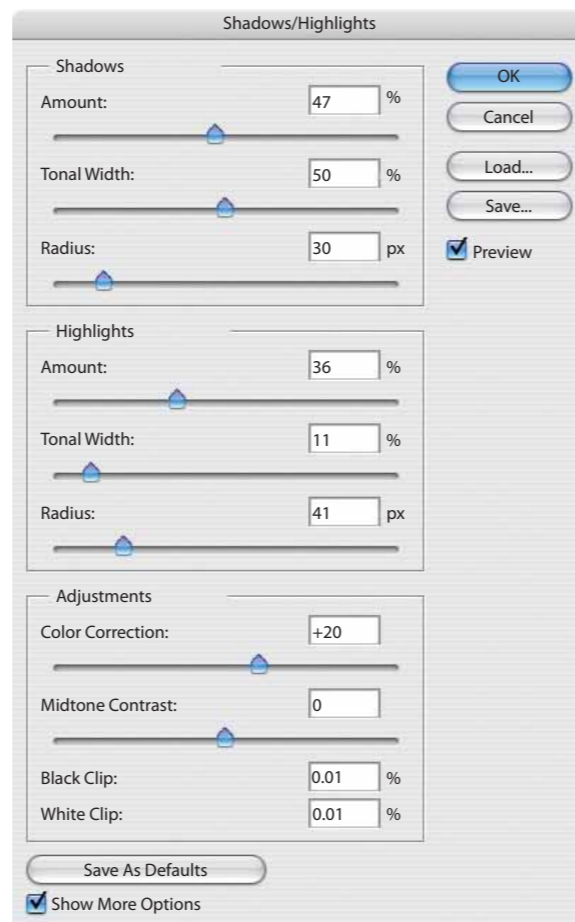

Po

odstranění bílých ploch ale nemusí být vždy možné, obzvláště pokud není možné záběr zopakovat.

Změnou expozice a kontrastu pomocí Křivek (Curves) a základních nástrojů RAW však v takovém případě mnoho nezmůžeme. Obzvláště na přepálené oblasti nemá snížení jasu ve světlých částech valný vliv.

Photoshop nabízí dva chytré nástroje, kterými lze obnovit detail ve světlech a stínech. Přímou ve Photoshopu

Použité nastavení

ZACHRÁNĚNÁ SOVA

Snímek sovy sněžné pořízený s bleskem je typickým příkladem příliš světlého objektu na velmi tmavém pozadí. Pomocí nastavení Stíny a světla (Shadow/Highlights) lze obnovit velkou část detailu v bílých a černých oblastech.

je nástroj Stíny a světla (Shadows/Highlights), který je podobný nástroji Vyplnit světla (Fill light) a Obnovení (Recovery) v nejnovější verzi Adobe Camera Raw. Oba fungují na základě propracovaných algoritmů, které odhadnou relativní odstín označené oblasti, na základě čehož obrázek přemění.

Stíny a světla (Shadows/Highlights) byly ve starších verzích Photoshopu destruktivním nástrojem používaným přímo na vrstvu. Proto bylo třeba využít buď Štětec historie (History brush) nebo duplicitní vrstvu s maskou. Photoshop od verze CS3 umožňuje použití tohoto nástroje jako inteligentního (Smart) filtru. Konverzí vrstvy pozadí na Inteligentní (Smart) objekt můžete filtr zapnout, vypnout nebo zeslabit jako oddělenou vrstvu. Navíc můžete použít i masku, pro dílčí omezenou aplikaci úprav, přičemž masku můžete později měnit.

Posuvníky Vyplnit světla (Fill Light) a Obnovení (Recovery) v programu Camera Raw nabízí, co se týče záchrany světél a stínů, méně možností. Výhodou je ale práce s formátem RAW, takže nehrozí ztráta informace ani v případě, kdy kontrast a expozici editujete tradičněji. Můžete se nechat upozornit také kontrolou oříznutí světél, abyste viděli, v jakém měřítku je obnovení třeba.

Oba nástroje by se měly používat v rozumné míře. Přehnaným použitím se obrázek nepřirozeně zploští, takže neočekávejte zázraky. V nejtmařejších a nejsvětlejších oblastech můžete získat kýžený detail, ale nemůžete zachránit obrázek, který je výrazně přeexponovaný nebo podexponovaný. (Pozn. redakce: blíže se s těmito možnostmi můžete seznámit v publikaci *Adobe Photoshop CS3 - úpravy digitálních fotografií*, Scott Kelby, Zoner Press, 2008.)

Před

Kontrola oříznutí

Po (na přelapce lahve i skleničce se podařilo zachránit několik přepálených míst)

Před

Po

ŠPLOUCHÁNÍ

Nástroj Obnovení (Recovery) v Adobe Camera Raw nemůže opravit všechna světlá místa, která blesk způsobil. Může však přijatelně snížit jejich intenzitu. Funkce kontroly vypálených oblastí, která červeně označí vypálená místa oblasti snímku, v náhledu efekt jasně zvýrazní, i když se zdá na vlastním snímku jen malý.

BÍLÉ VÁNOCE

Nástroj Stíny a světla (Shadows/Highlights) poskytl kožešinovému límcí na tomto snímku více detailu. Protože bylo nastavení použito jako Inteligentní (Smart) filtr, může se efekt v průběhu úprav zapínat a vypínat. Malováním přes masku filtru lze efekt v určitých místech potlačit.